

alumnes de les escoles on només s'ensenyava tres coses: Doctrina, Doctrina i Doctrina. (I va repetir el mot així mateix, tres vegades.) El Sr. Torras, malgrat tot, en aquell temps tenia els seus fills estudiant en un Col·legi de Religiosos.

Els xicots que més excel·lien en aquell Col·legi, ens varen demostrar la seva capacitat, fent a la pissarra, uns quants «trencats» i unes senzilles «regles de tres». En aquell temps, nosaltres, alumnes del Col·legi de les Escoles Cristianes, estàvem dintre l'assignatura d'Àlgebra i resolíem problemes d'Arrel cúbica i Arrel quadrada, ço que vol dir que els nostres professors, no tan sols es complavien ensenyant-nos Doctrina, sinó que tampoc es descuidaven de les altres assignatures que ens podien servir més tard en la nostra lluita per la vida.

No seré jo qui discutiré si l'escola laica té més avantatges que l'escola religiosa. No entra aquesta qüestió dintre el treball que m'he proposat. Això amb el temps ja ho podem veure. Jo únicament, vull fer constar que l'acord pres per les Corts és anti-liberal i que per principis de Llibertat (màgica paraula! com canviés al so dels homes!) no podia acceptar-se aquell article que vulnera la llibertat mateixa i que priva a uns homes de poder consagrar les seves vides al servei de la cultura, únicament, perquè tenen els ulls fets a un suprem ideal.

Nosaltres no volem per l'escola religiosa cap tracte de favor. Nosaltres volem per l'escola religiosa, els mateixos drets i els mateixos deures que les escoles particulars.

L'estat ha de deixar als pares amb llibertat de poder fer anar els seus fills als Col·legis que més els plaguin.

Si avui, molts pares, porten els fills en col·legis religiosos és senzillament, perquè comprenen que els seus fills aprofiten millor el temps. Això ho confirma, l'assistència de molts infants, fills de pares indiferents en matèria religiosa i àdhuc, netament contraris al dogma catòlic.

El Govern abans de prendre en ferm aquest acord sectari, havia de procurar que funcionessin escoles laiques, ben orientades i ben montades pedagògicament, i llavors, vistos els bons resultats d'aquestes escoles, els pares ja es cuidarien de portar els fills a nodrir la seva intel·ligència, en les escoles subvencionades i mantingudes per l'Estat.

El que ha succeït aci, entra de ple en el programa revisionista que a la curta o a la llarga s'haurà d'aplicar, perquè la Constitució que s'elabora en el Parlament és un «cent peus» que el fa impossible, per masses peus, que es pugui aguantar.

JOSEP FONT I DE FALGÀS

El senyor Torras s'ha anat a oferir a l'Ajuntament de Mollet, per tot el què els pogués ésser útil.

El regidor que el va rebre, li contestà molt amablement:

«Bamus, bamus, sou massa gran tanmateix.»

En l'aniversari de la U. R. S. S.

La necessitat de sortir al pas d'una insídia miserable, ens feu oblidar de recordar amb més oportunitat del 14e aniversari de la U. R. S. S.

Seria per mi més plaent poder fer en aquest article un estudi sobre un punt concret de la U. R. S. S., però la premura de temps amb el qual tinc d'improvitzar aquestes ratlles, m'ho impedeix; altrament, ocasions hi hauran i n'hi han hagut per parlar-ne extensament.

En la meva biblioteca, com en la de tot home que vulgui estudiar d'aprop tots els moviments socials, s'hi apleguen llibres i més llibres, parlant en tots els aspectes del passat, del present i de l'esdevenidor més o menys utòpic de Rússia.

Malgrat i que molts autors han presentat al públic els aspectes que més podien perjudicar o afavorir els homes de la U. R. S. S., segons llur tendència, un fet s'escapa de tota la literatura tendenciosa i brilla servint d'antorxa al món: el triomf del proletariat glorificat per el geni de Lenin, executor fidel de les idees de Marx, dintre les possibilitats que tenia Rússia en aquell moment històric que feu estremir el món de pànic.

Dates de repercussió mundial: 1905-1909. Finalment, 6 de Novembre de 1917.

Per fi un poble àvid de justícia, famolenc, trencà, dirigit per un braç de ferro, segles d'opressió tzarista, una autocràcia secular s'esfonsà en l'Història, mentres un poble començava a viure lliure la seva pròpia vida.

Més de cent nacionalitats començaven a treballar per el seu futur agermanades sota aquestes quatre lletres simbòliques: U. R. S. S.

Entre Assia i Europa hi quedava penjat un pont per el qual hi passaran tots els pobles en la seva marxa ascendent vers una societat més justa.

Contra tota aquella gent que no vol o no sap interpretar el fet real de Rússia i el què comporta per els altres pobles, la U. R. S. S. marxa agegantadament cap a l'estabilització del socialisme marxista.

Possiblement però que si els autors del «Manifest Comunista» Marx i Engels, poguessin veure l'estructuració actual de Rússia, no sabrien comprendre com la realització de les seves doctrines, poden haver donat per resultat la situació actual de la U. R. S. S., però cal tenir en compte que aquest manifest fou llançat al carrer l'any 1850 i era per fer la Revolució a Alemanya, no a Rússia. L'essència és el què aprofità Lenin, no el procediment. Cada país, cada estructura social, necessita un procediment diferent.

Per això ens fan certa gràcia aquells que estableixen comparacions entre Rússia i Catalunya. Possiblement arribarem on ha arribat Rússia, però per altres camins. Sols la finalitat dels homes de la U. R. S. S., és el què pot interessar-nos com a catalans.

La U. R. S. S. malgrat i el boicot que les potències capitalistes han declarat a Rússia, sap obrir-se pas, i tot sacrificant-se, restablir, tot racionalitzant-se la seva riquesa natural: l'agricultura; tota l'indústria actual està destinada a la construcció d'aparells per a treballar la terra.

Nosaltres no podem estar d'acord amb els procediments que emprà Stalin, ja que som enemics de córrer molt per tornar enrera després, però estem completament d'acord amb la finalitat que en conjunt persegueix la U. R. S. S.

Nosaltres diem en el 14e aniversari de la proclamació de la U. R. S. S. i la presa del poder per el proletariat, que en l'agonia de tots els poders imperialistes, econòmics i polítics del món, cal esguardar a Rússia com un exemple de grans possibilitats per un esdevenidor immediat.

Girona.

DOMÈNEC COLOMER

“La Lliga i la F. A. I. d'acord”

L'òrgan de la Lliga no vol saber-ne res de la intervenció obrera en la indústria. L'òrgan de la C. N. T., dirigit pels homes de la F. A. I., tampoc.

Diu la Lliga que la intervenció obrera mataria la indústria.

Diu la F. A. I. que la intervenció obrera és una maniobra burgesa per a enlluernar els proletaris.

I és possible que els dos enemics, amics —això sembla el títol d'una novel·la exemplar de Cervantes— se'n surtin amb la seva.

El rebutjament del projecte d'intervenció obrera significa una possibilitat de revifament de la F. A. I. i una seguretat de consolidació per a la burgesia.

La burgesia hi veu clar. I la F. A. I. també.

Sap molt bé la burgesia que subsistirà mentre la capacitat obrera no sigui igual o superior a la seva. Que les fàbriques restaran en les seves mans, mentre el proletariat no estigui en condicions mentals i tècniques per a dirigir-les.

Sap molt bé la F. A. I. que l'elevació mental i tècnica de la classe treballadora la foragitarà dels quadros sindicals. Viu de les fosques, no de la llum. Viu d'una revolució de paraules gruixudes, d'una revolució a la lluna, no d'una revolució que es vagi fent.

La Lliga i la F. A. I. van d'acord.

Per ambdós toquen a mort,

JOAN COMORERA“

De «Justícia Social».